

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจบริจาคอวัยวะและปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดเรื่องการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าว แนวคิดเรื่องสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติและความเชื่อ แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุตั้งแต่ 18-60 ปี จำนวน 400 คน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อเป็นการบรรยายข้อมูลด้วยวิธีแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย จำนวนร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งได้แก่ การวิเคราะห์ไค-สแควร์ ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1-5 โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิงซึ่งมีจำนวน 259 คน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ และมีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท มีทัศนคติส่วนบุคคลเกี่ยวกับการบริจาคอวัยวะในระดับบวก และความเชื่อส่วนบุคคลเกี่ยวกับการบริจาคอวัยวะในระดับมาก

ในด้านการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทยนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทย โดยมีการเปิดรับสื่อภาพยนตร์โฆษณาณรงค์เกี่ยวกับการบริจาคอวัยวะมากที่สุด รองลงมาคือ สื่อแผ่นพับ และสื่อวารสารกาชาดสัมพันธ์

ในด้านการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมีการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์ โดยไม่เคยมีการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์ในประเด็น การได้รับการชักชวนจากแพทย์ให้บริจาคอวัยวะมากที่สุด รองลงมาคือ การซักถามแพทย์ถึงความปลอดภัย หรือผลกระทบในการบริจาคอวัยวะ และการเคยถูกเจ้าหน้าที่ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทยชักชวนให้บริจาคอวัยวะ

สำหรับพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจบริจาคอวัยวะ ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจบริจาคอวัยวะแบบ “อาจจะบริจาคในอนาคต”มากที่สุด ทั้งที่มีความประสงค์ที่จะบริจาคของตนเอง และของญาติ รองลงมาคือ มีพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจบริจาคอวัยวะแบบ “บริจาคแน่นอน”

ส่วนผลการทดสอบสมมติฐานนั้น สรุปได้ว่าทัศนคติส่วนบุคคล และความเชื่อส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจบริจาคอวัยวะ ส่วนคุณลักษณะส่วนบุคคลนั้นไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจนว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจบริจาคอวัยวะ แต่สำหรับการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทย และการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจบริจาคอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร